

Inbreng Vereniging Afvalbedrijven belastingplan 2027

Datum: 23 september 2026
Ons kenmerk: 26-017PH/TP
Betreft: Inbreng Vereniging Afvalbedrijven belastingplan 2027
Bijlage: 1

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op Prinsjesdag heeft het kabinet zijn voorstellen voor het begrotingsjaar 2027 gepresenteerd. Onderdeel daarvan zijn de aangepaste CO₂-heffing voor de afvalsector en de iets lichtere verhoging van de afvalstoffenbelasting. De Vereniging Afvalbedrijven waardeert dat het kabinet heeft getracht om met een langzamer ingroeipad meer tijd te bieden voor verduurzaming. In de praktijk biedt dit echter geen oplossing, omdat de matiging van de tarieven zeer beperkt is en de sector daarmee geen perspectief biedt. Het kabinet presenteert dit als een lastenverlaging voor de sector, maar het is niets minder dan een belastingverhoging van honderden miljoenen euro's per jaar, oplopend tot bijna een half miljard per jaar in 2035.

Ook na de zeer beperkte aanpassing van het groeipad blijft er een structurele jaarlijkse lastenverhoging van 498 miljoen euro voor de afval- en recyclingbranche staan. De impact en gevolgen hiervan zijn gigantisch. Daarmee dreigt het kabinetsvoorstel zijn doel voorbij te schieten: afvalstromen, grondstoffen, CO₂-uitstoot en werkgelegenheid verschuiven naar het buitenland, investeringen in CO₂-afvang en circulariteit komen onder enorme druk, terwijl de verwachte klimaatwinst en belastingopbrengsten niet worden gerealiseerd.

PwC onderzocht eerder de gevolgen van de maatregelen uit het Belastingplan 2025. Uit dit onderzoek blijkt dat afvalstromen al bij relatief beperkte kostenverschillen naar het buitenland verdwijnen. Het Belastingplan 2027 vergroot dit risico aanzienlijk nu de tarieven significant boven het niveau van het Belastingplan 2025 komen te liggen. In de bijlage treft u het PwC-rapport aan. De Vereniging Afvalbedrijven heeft de belangrijkste conclusies uit het rapport vertaald naar de nieuwe kabinetsplannen. Hieronder lichten wij deze conclusies kort toe.

1) Afvalexport wordt aantrekkelijker

De heffing in Nederland ligt in de komende jaren fors hoger dan in de onderzochte Europese landen. Hierbij ontstaat volgens PwC een enorme prikkel om afval te exporteren naar nabijgelegen EU-lidstaten. Hierbij kan worden gedacht aan Duitsland, Scandinavië, België en Frankrijk. Hiermee wordt het streven naar een circulaire economie tenietgedaan.

2) Afval- en recyclingsector hard geraakt

Volgens PwC wordt door de hogere CO₂-heffing het sorteren, recyclen en verwerken van afval in Nederland fors duurder dan in het buitenland. Dit wordt ook ronduit erkend door het kabinet in het Belastingplan 2027, maar het kabinet heeft besloten hierin het geheel geen consequenties aan te verbinden. Dit vinden wij onbegrijpelijk. Nederland wil minder afhankelijk worden van primaire grondstoffen en meer materialen in de kringloop houden. Dan is het contraproductief als fiscale maatregelen ertoe leiden dat juist de sorteer-, recycling- en verwerkingscapaciteit die daarvoor nodig is naar het buitenland verschuift. De kosten nemen toe en de investeringszekerheid in de sector neemt in de komende jaren af. Hiermee worden de circulaire doelen en de strategische autonomie van Nederland geraakt.

3) Investerings in Aramis onder grote druk

Het kabinet gaat ervan uit dat de CO₂-heffing afvalbedrijven stimuleert om te investeren in CO₂-afvang en –opslag, via met name Aramis. De berekeningen van PwC laten echter zien dat export (al bij veel lagere heffingen dan nu door het kabinet voorgesteld) aanzienlijk goedkoper is. Hiermee komen de investeringen in CCS, en dus ook Aramis, onder grote druk te staan. De voorgestelde heffing tast immers de financierbaarheid van CCS-projecten rechtstreeks aan: zonder voldoende zekerheid over toekomstige volumes en kasstromen raakt dat de basis voor langjarige investeringsfinanciering enorm.

Bovendien is de benodigde infrastructuur naar verwachting niet eerder dan 2031 beschikbaar. De heffingen drukken al eerder op de kasstromen en investeringsruimte van bedrijven. Hiermee biedt het kabinet de sector dus geen perspectief om te kunnen investeren in verduurzaming, terwijl de heffingen fors stijgen. In de komende jaren komen de investeringen van de sector om CO₂ te leveren aan Aramis dus onder een enorme druk te staan. Het kabinet reserveert € 1,3 miljard voor Aramis, maar voert tegelijkertijd beleid dat het project ondermijnt.

4) De belastingopbrengst is niet realistisch

Als afvalstromen naar het buitenland verdwijnen, worden in Nederland minder tonnen afval en minder tonnen CO₂ belast. De opbrengst van de CO₂-heffing en de afvalstoffenbelasting valt daardoor lager uit dan het kabinet veronderstelt.

Daarnaast loopt de overheid inkomsten mis uit onder meer Btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting. Het kabinet houdt in zijn raming volstrekt onvoldoende rekening met deze verschuiving van economische activiteiten en belastinggrondslag naar het buitenland.

5) De klimaatwinst is zeer onzeker

Buitenlandse verwerking van ons afval verlaagt de Nederlandse uitstoot op papier, maar zeker niet de mondiale uitstoot. Het afval wordt immers nog steeds verwerkt, alleen aan de andere kant van de grens.

Daarbij is de kans groot dat afval in het buitenland minder duurzaam wordt verwerkt dan in Nederland, omdat Nederlandse afvalinstallaties tot de mondiale top behoren. De maatregel zal daardoor leiden tot CO₂-weglek in plaats van daadwerkelijke CO₂-reductie.

6) Investerings, banen en energieproductie komen onder druk

De Nederlandse afval- en recyclingsector biedt werk aan circa 30.000 mensen en vele duizenden in aanpalende sectoren. Als grote hoeveelheden afval naar het buitenland verdwijnen, komen werkgelegenheid, verduurzamingsprojecten en de continuïteit van de Nederlandse afvalinfrastructuur onder grote druk te staan. Recyclingbedrijven leveren grondstoffen die met deze heffingen ook uitwijken naar andere landen terwijl we die grondstoffen zelf hard nodig hebben voor het behoud en de ontwikkeling van bedrijvigheid in Nederland. Afvalenergiecentrales leveren bovendien elektriciteit, warmte en stoom aan huishoudens en bedrijven.

Volumeverlies raakt daardoor ook warmtenetten, lokale energievoorziening en industriële verduurzaming, terwijl bovendien de elektriciteitsvoorziening momenteel tegen capaciteitsgrenzen aanloopt bij windstil weer zonder zonneschijn.

Snelle duidelijkheid is noodzakelijk

De situatie is urgent. De voorgestelde maatregelen gaan al op 1 januari 2027 in. Bedrijven hebben daarom op zeer korte termijn duidelijkheid nodig over de financiële voorwaarden waaronder zij de komende jaren kunnen investeren. De Vereniging Afvalbedrijven pleit voor maatregelen die de circulaire economie daadwerkelijk versterken. Daarvoor is het essentieel dat Nederland zijn circulaire verwerkingsinfrastructuur behoudt en verder ontwikkelt. Zo kunnen waardevolle materialen worden teruggewonnen, blijven grondstoffen in de kringloop en wordt Nederland minder afhankelijk van primaire grondstoffen en import.

Effectief circulair beleid begint aan de voorkant van de keten. Fiscale maatregelen moeten daarom producenten en afnemers stimuleren om producten circulair te ontwerpen, het gebruik van moeilijk recyclebare producten en verpakkingen ontmoedigen en de toepassing van recyclaat bevorderen.

Wij verzoeken u bij de behandeling van het Belastingplan 2027:

- 1) Het kabinet op te roepen een onafhankelijke speelveldtoets en stresstest te laten uitvoeren naar de gevolgen van het volledige kabinetsvoorstel voor het de circulaire economie, afvalexport, werkgelegenheid, de businesscase van Aramis, grondstoffenafhankelijkheid, de Nederlandse energievoorziening en de daadwerkelijk te verwachten belastingopbrengsten.
- 2) Vast te houden aan de aangenomen [motie-Stultiens c.s.](#) en de budgettaire opgave zo veel mogelijk in te vullen met alternatieve maatregelen die fossiele en lineaire productie en consumptie belasten. Kies in lijn met de voorstellen van de Werkgroep afval voor beleid dat investeringen, verduurzaming en circulariteit in Nederland stimuleert. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de voorstudies die door of in opdracht van het kabinet zijn gedaan.
- 3) Stapeling van nationale en Europese CO₂-lasten te voorkomen. Houd bij de vormgeving van de nationale CO₂-heffing rekening met de waarschijnlijk toekomstige opname van afvalverbrandingsinstallaties in het EU ETS en met de beschikbaarheid van de benodigde infrastructuur voor CO₂-afvang en -opslag. De Europese Commissie streeft naar een Europese CO₂-markt. De inzet van de huidige maatregelen in het belastingplan passen daar zeker niet bij.

De Vereniging Afvalbedrijven wenst u veel succes bij de komende begrotingsbehandelingen en wij zijn graag bereid deze e-mail op korte termijn nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Vereniging Afvalbedrijven • Partner in de circulaire economie

Patric Hanselman
Directeur